

Asia C-677/19

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

11.9.2019

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Tribunalul Vâlcea (Romania)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

25.4.2019

Kantaja:

S.C. Valoris S.R.L.

Vastaajat:

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova –
Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea

Administrația Fondului pentru Mediu

[–]

TRIBUNALUL VÂLCEA - SECȚIA A II-A CIVILĂ (Vâlcean alioikeus –
siviiliasioita käsittelevä 2. jaosto, Romania)

VÄLIPÄÄTÖS

Julkinen käsittely 25.4.2019

[–]

Tuomioistuimen rekisteriin merkitään hallinto- ja vero-oikeudellinen riita-asia, jossa kantajana on S.C. Valoris S.R.L. ja vastaajina Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (Vâlcean alueellinen julkisesta taloudesta vastaava virasto – Vâlcean maakunnallinen julkisen talouden yksikkö, Romania) sekä jälkeenpäin haastettu Administrația Fondului pentru Mediu (ympäristörahassto) ja jonka kohteena on ympäristömaksun palauttaminen.

[– –]

TRIBUNALUL VÂLCEA

**toteaa Euroopan unionin tuomioistuimelle esitettävästä
ennakkoratkaisupyyntöstä seuraavaa:**

I. Riidan kohde. Asian tosiseikat

1. Kantajayhtiö S.C. Valoris S.R.L., jonka kotipaikka on Râmnicu Vâlcea, [– –] esitti 30.1.2019 Tribunalul Vâlceassa (Vâlcean alioikeus, Romania) vaatimuksen, että Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (Vâlcean alueellinen julkisesta taloudesta vastaava virasto – Vâlcean maakunnallinen julkisen talouden yksikkö, Romania) ja Administrația Fondului pentru Mediu (ympäristöraho) velvoitettaisiin palauttamaan ympäristömaksuna maksetun 2 451 Romanian leun (RON) summan maksupäivästä palautuspäivään laskettuine veron korkoineen sekä oikeudenkäyntikulut.

2. Kantaja oli maksanut mainitut 2 451 leuta 25.8.2014 rekisteröidäkseen Romaniassa Alankomaista ostamansa henkilöauton [– –], joka oli ensirekisteröity Alankomaissa 12.1.2007.

3. Ympäristömaksun maksuvelvollisuudesta säädettiin rekisteröintiajankohtana moottoriajoneuvojen ympäristömaksusta annetun asetuksen nro 9/2013 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule; jäljempänä OUG nro 9/2013) 4 §:ssä.

4. Sitemmin, 7.8.2017, tuli voimaan henkilöautoja ja moottoriajoneuvoja koskevan erityisveron, moottoriajoneuvojen saasteveron, moottoriajoneuvojen päästöveron ja moottoriajoneuvojen ympäristömaksun määrien palauttamisesta annettu asetusta nro 52/2017 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule; jäljempänä OUG nro 52/2017), jolla säädettiin luonteeltaan säädöksen otsikossa mainittujen verojen kaltaisia veroja (ympäristömaksu mukaan luettuna) maksaneiden verovelvollisten oikeudesta vaatia niiden palauttamista **[alkup. s. 2]** veron kantamispäivän ja palautuspäivän väliseltä ajalta kertyneine korkoineen toimivaltaiselle veroviranomaiselle esitetyllä vaatimuksella.

5. OUG:n nro 52/2017 1 §:n 2 momentin mukaan palautusvaatimukset oli oikeuden menettämisen uhalla esitettävä viimeistään 31.8.2018.

6. Kantaja toimitti 2 451 leun palauttamista koskevan vaatimuksen Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlceaan vasta 6.12.2018 eikä siten noudattanut määräaika.

7. Vastajaana oleva veroviranomainen ilmoitti kantajalle 7.1.2019 päivätyllä kirjeellään, ettei se hyväksyisi kantajan palautusvaatimusta, koska se oli toimitettu määrääjän päätyttyä.

II. Tarkasteltavaan tapaukseen sovellettavat kansalliset oikeussäännöt

8. Nyt tarkasteltavaan tapaukseen sovellettava aineellinen lainsäädäntö koostuu seuraavista säännöksistä:

OUG:n nro 9/2013 4 § (voimassa 31.1.2017 saakka):

”Ympäristömaksu on maksettava yhden ainoan kerran seuraavasti: a) kun ajoneuvon ensimmäinen omistaja Romaniassa merkitsee lain mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten rekistereihin ajoneuvoa koskevan omistusoikeuden saannon ja hänelle annetaan rekisteröintitodistus ja rekisteröintinumero; – –”.

OUG:n nro 52/2017 1 §:

”(1) Verovelvolliset, jotka ovat maksaneet verokoodeksista annetun lain nro 571/2003 (legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal), myöhempine muutoksineen ja täydennyksineen, 214¹–214³ §:ssä tarkoitetun henkilöautoja ja moottoriajoneuvoja koskevan erityisveron, moottoriajoneuvojen saasteverosta annetulla asetuksella nro 50/2008 (ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule), joka hyväksyttiin lailla nro 140/2011, säädetyn moottoriajoneuvojen saasteveron, moottoriajoneuvojen päästöverosta annetulla lailla nro 9/2012 (legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule), muutoksineen, säädetyn päästöveron sekä [OUG:lla nro 9/2013], joka hyväksyttiin muutettuna ja täydennettynä lailla 37/2014, myöhempine muutoksineen ja täydennyksineen, säädetyn moottoriajoneuvojen ympäristömaksun ja joille näitä veroja ei tämän asetuksen voimaantuloon mennessä ole palautettu, voivat vaatia niiden palauttamista veron kantamispäivän ja palautuspäivän väliseltä ajalta kertyneine korkoineen esittämällä asiaa koskevan vaatimuksen toimivaltaiselle keskusveroviranomaiselle. Korkokannasta säädetään veroprosessikoodeksista annetun lain nro 207/2015 (legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală), myöhempine muutoksineen ja täydennyksineen, 174 §:n 5 momentissa.

(2) Edellä 1 momentissa tarkoitettujen verovelvollisten oikeus vaatia palautusta syntyy tämän asetuksen voimaantulopäivänä riippumatta siitä, milloin vero on kannettu, ja lain nro 207/2015 219 §:ssä, myöhempine muutoksineen ja täydennyksineen, säädetystä poiketen palautusvaatimukset on oikeuden menettämisen uhalla toimitettava 31.8.2018 mennessä.”

Veroprosessikoodeksista annetun lain nro 207/2015 (legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală) 168 §:

”(1) Mahdolliset aiheettomasti maksetut tai saadut määrät palautetaan verovelvollisen/maksajan pyynnöstä.”

Lain nro 207/2015 219 §:

”Verovelvollisen/maksajan oikeus vaatia verosaatavan palauttamista vanhentuu viidessä vuodessa palauttamisoikeuden syntymishetkeä seuraavan vuoden tammikuun 1. päivästä lukien.” [alkup. s. 3]

III. Asian kannalta merkitykselliset unionin oikeussäännöt

9. Tribunalul Vâlcea katsoo, että nyt tarkasteltavassa asiassa on merkitystä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 110 artiklalla, jonka sanamuoto on seuraava:

”Jäsenvaltiot eivät määrää muiden jäsenvaltioiden tuotteille minkäänlaisia korkeampia välittömiä tai välillisiä sisäisiä maksuja, kuin ne välittömästi tai välillisesti määräävät samanlaisille kotimaisille tuotteille.”

10. Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi useita periaatteita ja kannanottoja, jotka voivat olla merkityksellisiä nyt tarkasteltavassa asiassa:

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetusta *vilpittömän yhteistyön periaatteesta* unionin tuomioistuin on todennut, että ”jäsenvaltio ei voi antaa säännöksiä, joiden mukaan sellaisen veron tai maksun palauttamiseen, jonka [unionin] tuomioistuin on tuomiossaan vahvistanut [unionin] oikeuden vastaiseksi tai joka on katsottava tällaisen tuomion perusteella [unionin] oikeuden vastaiseksi, sovelletaan erityisesti tätä veroa tai maksua koskevia edellytyksiä, jotka ovat epäedullisempia kuin ne, joita sovellettaisiin kyseisen veron tai maksun palauttamiseen siinä tapauksessa, ettei näitä säännöksiä olisi annettu” (tuomio 10.9.2002, Prisco ja Caser, C-216/99 ja C-222/99, EU:C:2002:472; tuomio 2.10.2003, Weber’s Wine World ym., C-147/01, EU:C:2003:533; tuomio 30.6.2016, Ciup, C-288/14, EU:C:2016:495).

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että vastaavuusperiaatteen noudattaminen edellyttää, etteivät jäsenvaltiot säädä ”menettelysääntöjä, jotka ovat unionin oikeuden rikkomiseen perustuvien kanteiden kannalta epäedullisempia kuin menettelysäännöt, joita sovelletaan samankaltaisiin kansallisen oikeuden rikkomiseen perustuviin kanteisiin” (tuomio 19.7.2012, Littlewoods Retail ym., C-591/10, EU:C:2012:478; tuomio 30.6.2016, Ciup, C-288/14, EU:C:2016:495).

Lisäksi unionin tuomioistuin on todennut, että tiettyjen unionin oikeuden vastaisesti kannettujen verojen palauttamiseksi kansallisessa oikeusjärjestyksessä tarjotun oikeussuojakeinon on oltava tehokkuusperiaatteen mukainen, mikä tarkoittaa, etteivät sitä koskevat menettelysäännöt saa olla ”sellaisia, että

korvauksen saaminen on käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa” (tuomio 10.7.1997, Palmisani, C-261/95, EU:C:1997:351; tuomio 12.12.2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-466/04, EU:C:2006:774).

IV. Ennakkoratkaisupyynnön esittämiseen johtaneet syyt

11. Unionin tuomioistuin on 9.6.2016 antamassaan tuomiossa Budişan (C-586/14, EU:C:2016:421) todennut, että vaikka SEUT 110 artikla ei ole esteenä sille, että jäsenvaltio ottaa käyttöön moottoriajoneuvoveron, joka kannetaan käytettyinä tuoduista ajoneuvoista silloin, kun ne rekisteröidään ensimmäisen kerran kyseisessä jäsenvaltiossa, ja mainitussa jäsenvaltiossa jo rekisteröidyistä ajoneuvoista silloin, kun niiden omistusoikeuden ensimmäinen siirto kirjataan samassa jäsenvaltiossa, mutta se on esteenä sille, että jäsenvaltio vapauttaa kyseisestä verosta jo rekisteröidyt ajoneuvot, joista on maksettu aikaisemmin voimassa ollut unionin oikeuden vastaiseksi todettu vero, jota ei ole palautettu.

12. Mainittu tuomio on annettu sen jälkeen, kun unionin tuomioistuin oli eräissä tuomioissaan todennut Romanian lainsäädännössä aiemmin käyttöön otetut moottoriajoneuvojen ympäristöverot unionin oikeuden vastaisiksi, koska ne ovat luonteeltaan ympäristömaksun kaltaisia (tuomio 7.4.2011, Tatu, C-402/09, EU:C:2011:219; tuomio 7.7.2011, Nisipeanu, C-263/10, EU:C:2011:466; määräys 3.2.2014, Câmpean ja Ciocoiu, C-97/13 ja C-214/13, EU:C:2014:229; tuomio 14.4.2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216).

13. Näin ollen Romanian hallitus on antanut OUG:n nro 52/2017, jossa se on säätänyt, että kaikki luonteeltaan edellä mainittujen kaltaiset verot palautetaan täysimääräisesti korkoineen. **[alkup. s. 4]**

14. Kuten on todettu, OUG:n nro 52/2017 1 §:n 2 momentissa on kuitenkin säädetty oikeuden menettämisen uhalla noudatettavasta määräajasta: sen mukaan verovelvollisten tuli ilmoittaa palautusvaatimuksensa toimivaltaisille veroviranomaisille 31.8.2018 mennessä. Kyseisiä veroja maksaneilla oli siis noin vuosi aikaa käyttää oikeuttaan palautukseen (OUG:n nro 52/2017 voimaantulopäivästä eli 7.8.2017 lähtien 31.8.2018 saakka).

15. Ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa nostetussa kanteessa kantaja, joka ei noudattanut edellä mainittua määräaikaa, väittää kyseistä määräaikaa unionin oikeuden vastaiseksi, koska se rajoittaa verovelvollisen oikeutta saada lainvastaisesti kannetut verot palautetuksi veroprosessikoodeksista annetun lain 219 §:ssä säädetyn yleisen vanhentumisajan kuluessa. Kantaja esittää lisäksi, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tällaisten määrien palauttamisen yhteydessä kohtuullisena palautusoikeuden käyttämisen määräaikana on pidetty 3–5 vuotta.

16. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että on tarpeen selvittää unionin tuomioistuimen tulkinta siitä, missä määrin OUG:n nro 52/2017 1 §:n 2 momentissa säädetyn kaltaisen, unionin oikeuden vastaisesti kannetun veron

palauttamista koskevan oikeuden vanhentumisajan käyttöönotto on unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettujen vilpittömän yhteistyön periaatteen, vastaavuusperiaatteen ja tehokkuusperiaatteen mukaista.

17. Tässä yhteydessä on huomautettava, että OUG:n nro 52/2017 1 §:n 2 momentin mukainen oikeuden menettämisen uhalla noudatettava määräaika on poikkeuksellinen määräaika, joka on asetettu erikseen ympäristöverojen palautusvaatimuksille: muille kansallisen oikeuden sääntöjen vastaisesti valtiolle maksettujen määrien palautusvaatimuksille vastaavia määräaikoja ei nimittäin ole säädetty.

18. Kun kyse on kansallisten tuomioistuinten ratkaisussa todetuista veroista tai muista veronluonteisista maksuista, jotka on määritetty ja kannettu kansallisen lainsäädännön vastaisesti, verovelvollinen voi käyttää oikeuttaan palautukseen veroprosessikoodeksista annetun lain nro 207/2015 219 §:ssä säädettyssä määräajassa eli viiden vuoden kuluessa palauttamisoikeuden syntymishetkeä seuraavan vuoden tammikuun 1. päivästä lukien.

19. Herää siis kysymys siitä, onko vilpittömän yhteistyön periaatetta ja vastaavuusperiaatetta noudatettu, kun Romanian lainsäätaja on ottanut käyttöön vanhentumisajan, jota sovelletaan ainoastaan ympäristöverojen palauttamiseen, vaikka kansallisen oikeuden vastaisesti kannettujen määrien palauttamista varten ei ole säädetty oikeuden menettämisen uhalla noudatettavia määräaikoja ja palauttamisoikeuden käyttöön sovelletaan huomattavasti pidempää vanhentumisaikaa (5 vuotta).

20. Unionin tuomioistuimen aiemmassa oikeuskäytännössä on sitä paitsi todettu, että unionin oikeuden mukaan perusteettoman edun palautuksen vaatimista koskevan oikeuden käyttämiselle on oikeusvarmuuden takaamiseksi sallittua asettaa kohtuullinen määräaika ja että tällaisen määräajan asettamisella suojataan sekä maksuvelvollista että asianomaista viranomaista (tuomio 16.12.1976, Rewe-Zentralfinanz ja Rewe-Zentral, C-33/76, EU:C:1976:188; tuomio 17.7.1977, Haahr Petroleum, C-90/94, EU:C:1997:368; tuomio 17.11.1998, Aprile, C-228/96, EU:C:1998:544). Tällaisia kohtuullisia määräaikoja ei voida pitää tehokkuusperiaatteen vastaisina, vaikka jo määritelmän mukaan määräaikojen päättyminen aiheuttaa sen, että nostettu kanne hylätään (tuomio 28.11.2000, Roquette Frères, C-88/99, EU:C:2000:652). Tällä tavoin kohtuullisena on pidetty myös kansallista kolmen vuoden määräaikaa (tuomio 15.9.1998, Edis, C-231/96, EU:C:1998:401).

21. Koska OUG:n nro 52/2017 1 §:n 2 momentissa säädetty noin vuoden pituinen, oikeuden menettämisen uhalla noudatettava määräaika on lyhyempi kuin määräajat, joita unionin tuomioistuin on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen havaintojen mukaan pitänyt tehokkuusperiaatteen mukaisina, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin [alkup. s. 5] pitää unionin tuomioistuimen vastausta nyt tarkasteltavien periaatteiden tulkintaa koskevaan kysymykseen tarpeellisena käsillä olevan asian ratkaisemiseksi.

NÄILLÄ PERUSTEILLA

LAIN NIMESSÄ

TUOMIOISTUIN MÄÄRÄÄ,

että unionin tuomioistuimelle esitetään SEUT 267 artiklan nojalla seuraava ennakkoratkaisukysymys:

Onko vilpittömän yhteistyön periaatetta, vastaavuusperiaatetta ja tehokkuusperiaatetta tulkittava siten, että ne ovat esteenä asetuksen (ordonanța de urgență a Guvernului) nro 52/2017 1 §:n 2 momentin kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa eräiden unionin oikeuden vastaisesti kannettujen verojen palauttamista koskevien vaatimusten esittämiselle asetetaan noin vuoden pituinen, oikeuden menettämisen uhalla noudatettava määräaika, kun vastaavaa määräaikaa ei kansallisessa lainsäädännössä säädetä kansallisten säännösten vastaisesti saatujen määrien palauttamista koskevan oikeuden käyttämiselle?

[– –] [menettelyä koskevia huomautuksia ja allekirjoitukset]

TYÖASIAKIRJA